

requiring a guilt-offering. And on a burnt-offering, he confesses transgressing a positive commandment or transgressing a negative commandment that is connected to a positive commandment. (4) How does one confess? He says, “I have sinned [mistakenly, deliberately, and rebelliously] and have done such and such. I have returned in repentance before You, and this is my atonement.” If the sacrifice is a peace-offering, he leans his hands any place that he desires in the [Temple] courtyard, as long as this place is also the place of slaughtering. It seems to me that one does not confess on a peace-offering but, rather, recites words of praise.

העולה מתודה עון עשה ועון לא תעשה שנתק לעשה: ד כיצד מתודה אומר הטאתי עייתי פשעתי ועשיתי כף וכף וחזרתי בתשובה לפניך וזו כפרתי. היה הקרבן שלמים סומך בכל מקום שירצה מן העזרה במקום שהיטה. ויראה לי שאינו מתודה על השלמים אבל אומר דברי שבח:

TAZRIA FOR WEDNESDAY

תזריע ליום רביעי

TORAH

תורה

כיוון בקריאת ששה פסוקים אלו שהם כנגד ו דמילוי ו דשם ב"ן לקנות בו הארת נפש משבת הבאה

ח ויראה הפה והנה פשתה המספחת בעור עדיתא במשכא ויסאבניה כהנא סגירוהא היא: ט מכתש סגירו ארי תהי באנשא ויתתי לות כהנא: י ויחזי כהנא והא אוספת

ח ויראה הפה והנה פשתה המספחת בעור וטמאו הפה צרעת הוא: פ ט נגע צרעת פי תהיה באדם והובא אל הפה: י וראה

(8) The priest will look [at it]. Now, if the *mispachat* has increased in size on the skin, then the priest must [pronounce] him impure. It is *tzara'at*. (9) When a man has an affliction of *tzara'at*, he must be brought to the priest. (10) The

RASHI

רש"י

(8) **The priest must [pronounce] him impure** — and as soon as the person has been pronounced impure, he is then “definitely” impure, [his eventual purification] requiring the bird offerings, shaving and the sacrifice. [This then, is the only distinction between one quarantined on account of his affliction, and one pronounced “definitely” impure. These sacrifices are] all specified in the parshat (תורת המצרע) זאת תהיה (see Leviticus, Chapter 14; Megillah 8b). **It is tzara'at** — i.e., this *mispachat* is *tzara'at*. [הוא צרעת] — The term *tzara'at* is feminine [and that is why the verse says *tzara'at hi*, using the feminine word for “it”]. However, the term *נגע*, meaning affliction, is masculine [and so, in verse 3, for instance, it says “*tzara'at hu*,” using the masculine word for “it,” referring to the *נגע* rather than to the *tzara'at*]. (10) **ומחית** — Sainement in Old French. [It means that] part of the white in the *se'it* affliction reverts

(ח) וטמאו הפה. ומשטמאו הרי הוא מחלט וזקוק לצפרים ולתגלחת ולקרן האמור בפרשת זאת תהיה: צרעת הוא. המספחת הזאת: צרעת. לשון נקבה: נגע, לשון זכר: (י) ומחית. שנימינ"ט בלע"ז,

© 2006 by Seder Eiger, Inc. All rights reserved. Printed in the USA. Printed on acid-free paper.

עֲמָקָא חוּרָא בְּמִשְׁכָּא וְהִיא
הִפְכַת שְׁעָר לַחוּר וְרָשָׁם
בְּסָרָא חִיתָא בְּעַמְקָתָא:
יא סְגִירוֹת עֲתִיקָא הִיא בְּמִשְׁךְ
בְּסָרִיָּה וְיִסְאָבְנִיָּה כִּהְנָא לָא
יִסְגְרִינִיָּה אֲרִי מְסָאָב הוּא:
יב וְאִם מְסָגָא תְּסָגִי סְגִירוֹתָא
בְּמִשְׁכָּא וְתַחְפִּי סְגִירוֹתָא יֵת
כָּל מִשְׁךְ מִכְתָּשָׂא מְרִישִׁיָּה
וְעַד רְגְלוֹהִי לְכָל חִיּוּ עֵינֵי
כִּהְנָא: יג וְיַחֲזִי כִּהְנָא וְהָא

הִפְהִן וְהִנֵּה שְׂאֵת-לְבָנָה בְּעוֹר וְהִיא הִפְכָּה
שְׁעָר לְבֶן וּמַחִית בֶּשֶׂר חֵי בְשֵׂאֵת: יא צָרַעַת
נוֹשֶׁנֶת הוּא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְטָמְאוּ הִפְהִן לָא
יִסְגְרָנוּ כִּי טָמֵא הוּא: יב וְאִם-פְּרוּחַ תִּפְרַח
הַצָּרַעַת בְּעוֹר וְכִסְתָּהּ הַצָּרַעַת אֶת כָּל-עוֹר
הַנִּגַּע מֵרֵאשׁוֹ וְעַד-רִגְלָיו לְכָל-מְרֵאָה
עֵינֵי הִפְהִן: יג וְרָאָה הִפְהִן וְהִנֵּה כִסְתָּהּ

priest will look [at it]. Now, [if] there is a white *se'eit* on the skin, and either it has turned the hair white, or there is an area of normal flesh inside the *se'eit*, (11) Then it is an old affliction of *tzara'at* on the skin of his flesh, and the priest must [pronounce] him impure; he need not quarantine him, because he is impure. (12) And if the *tzara'at* has really spread over the skin, whereby the *tzara'at* covers all of the skin of the affliction, [and] from his head to his feet, wherever the eyes of the priest can see it, (13) Then the priest will look [at it].

RASHI

to appear like [normal] skin. This is also a sign of impurity. [Hence, a sign of impurity is] either white hair [inside the affliction] even without a מחיה, or a מחיה, an area of normal skin [inside the white affliction], even without white hair. And even though the term מחיה is only mentioned regarding the se'eit affliction, nevertheless, in all [major] manifestations [of the affliction of tzara'at] and their intermediary categories, a מחיה [an

area of normal skin inside the affliction] is also a sign of impurity (Torat Kohanim 13:69). (11) צרעת נושנת הוא — It is an old affliction which is under the area of normal skin. This [type of] wound appears healthy on top, but is full of fluid underneath, so that one should not [erroneously] claim, "Since normal skin has appeared over the affliction, I shall deem it pure!" (12) From his head — [i.e., the tzara'at covers from the head] of that person [right down] to his feet. Wherever the eyes of the priest can see it — [This phrase] comes to exclude a priest whose sight has dimmed [i.e., a priest with one blind eye or with poor sight in both eyes, must not pronounce the state of purity of those afflicted] (Torat Kohanim 13:83).

רש"י

שְׁנֵהפך מִקִּצַּת הַלְבָן שְׁבוֹתוֹךְ הַשְּׂאֵת לְמֵרֵאָה בֶּשֶׂר, אִף הוּא סִימָן טָמֵאָה, שְׁעָר לְבֶן בְּלֹא מַחִיָּה וּמַחִיָּה בְּלֹא שְׁעָר לְבֶן; וְאִף עַל פִּי שְׂלֵא נֶאֱמָרָה מַחִיָּה אֶלֶּא בְשֵׂאֵת, אִף בְּכָל הַמְרָאוֹת וְתוֹלְדוֹתֶיהֶן הוּא סִימָן טָמֵאָה: (יא) צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הוּא. מִכָּה יִשְׁנָה הִיא תַחַת הַמַּחִיָּה, וְחִבּוּרָה זֶה נִרְאִית בְּרִיָּאָה מִלְמַעְלָה וְתַחְתִּיָּה מְלֵאָה לְחוּה; שְׂלֵא תֹאמַר: הוּאִיל וְעֲלֵתָה מַחִיָּה-אֶטְהַרְנָה: (יב) מֵרֵאשׁוֹ. שֶׁל אָדָם וְעַד רִגְלָיו: לְכָל מְרֵאָה עֵינֵי הִפְהִן. פָּרַט לְכַהֵן שֶׁחֶשֶׂךְ מֵאוּרוֹ:

חַפַּת סָגִירוֹתָא יֵת כָּל בְּסָרְיָה
וַיִּדְכִי יֵת מִכְתָּשָׂא כְּלִיָּה
אַתְהַפִּיךְ לְמַחֹר דְּכִי הוּא:

הַצְרִיעַת אֶת-כָּל-בְּשָׂרוֹ וְטָהַר אֶת-הַנֶּגַע
כָּלֹּ הַפֶּה לְבָן טָהוֹר הוּא:

Now, [if indeed] the *tzara'at* covers all his [the person's] flesh, then he will [pronounce the person with] the affliction pure. If he [the person] is turned completely white, he is pure.

PROPHETS II Kings 5

נביאים מלכים ב פרק ה

יג וַיִּקְרִיבוּ עֲבָדָיו וּמְלִילוֹ
עִמָּה וַאֲמָרוּ מָרִי אֵילֹו פִּתְגָמָא
רְבָא נְבִיא מְלִיל עִמָּךְ הָלָא
תַּעֲבֹד וְאַף אֱלֹהִין דְּאָמַר לְךָ
טָבֵל וְאַתָּסִי: יד וּנְחַת וּטָבֵל
בִּירְדְנָא שִׁבַע זְמַנִּין כַּפְתַּגְמָא
נְבִיא דִּי וְתַב בְּסָרְיָה כַּבְּסַר
יְנִיק וְעִיר וְאַתָּסִי: טו וְתַב לוֹת
נְבִיא דִּי הוּא וְכָל מְשָׁרְיָתָהּ
וְאַתָּא וְקַם קְדָמוּהִי וַאֲמַר הָא
כַּעֲן יַדְעִית אַרִי לִית אֱלֹהָא

יג וַיִּגְשׁוּ עֲבָדָיו וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֲבִי דְבָר
גְּדוֹל הַנְּבִיא דְבַר אֱלֹהִים הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי-אָמַר
אֱלֹהִים רַחֵץ וְטָהַר: יד וַיֵּרֵד וַיִּטְבַּל בִּירְדֵּן שִׁבַע
פְּעָמִים כַּדְּבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרוֹ כְּבֶשֶׂר
נָעַר קָטָן וַיִּטָּהַר: טו וַיֵּשֶׁב אֶל-אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא
וְכָל-מַחְנֵהוּ וַיָּבֵא וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא
יַדְעִיתִי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל-הָאָרֶץ כִּי אִם-בִּישְׂרָאֵל
וְעַתָּה קַח-נָא בְּרָכָה מֵאֵת עַבְדְּךָ: טז וַיֹּאמֶר חֵי-יְדֹוּהַ

קָיִים בְּכָל אֶרְעָא אֱלֹהִין בִּישְׂרָאֵל וְכַעֲן קָבִיל כַּעֲן תַּקְרוּבְתָּא מִן עַבְדְּךָ: טז וַאֲמַר קָיִים הוּא יי די

(13) And his servants approached, and spoke to him, and said, My father, if the prophet had bid you to do some great thing, would you not have done it? How much more so, when he says to you, Wash, and be pure? (14) Then he went down, and immersed himself seven times in the Jordan, according to the word of the man of God; and his flesh came back like the flesh of a young child, and he was pure. (15) And he returned to the man of God, he and all his company, and came, and stood before him; and he said, Behold now, I know that there is no God in all the earth, but in Israel; now, [therefore,] I pray you, take a present from your servant. (16) But he said, As the Lord lives, before whom I

RASHI

רש"י

(13) **My father** — [an expression] like, My lord. **If [the prophet] had bid you to do some great thing, would you not have done it? How much more so ...** — [this

is] a kal ve'chomer: then certainly this is the case when he told you to do a minor thing, to wash and be pure. (15) **A present** — a peace-offering, of welcome.

(יג) אָבִי. כְּמוֹ אֲדוֹנִי: דְּבַר גְּדוֹל הַנְּבִיא דְבַר אֱלֹהִים הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי וְכִי. קָל וְחֹמֶר שְׂאֵמַר לְךָ דְּבַר קָל רַחֵץ וְטָהַר: (טו) בְּרָכָה. מִנְחַת שְׁלוֹם שֶׁל הַקְּבִלַת

מִשְׁמֶשְׁנָא קְדֻמוֹהִי אִם אִיקְבֵּל
וְאִתְקִיף בֵּה לְקַבְלָא וְלֹא
אָבֵא: י' וְאָמַר נְעֻמָּן וְלֹא
יִתְיַב כְּעֵן לְעִבְדְּךָ טַעֲוֵן זֹד
כּוּדְנֹן מַעֲפֵר אֲדַמְתָּ אָרִי לֹא
יַעֲבִיד עוֹד עִבְדְּךָ עֲלֵתָא
וְדַבַּח לְטַעוֹת עַמְמִיא אֱלֹהִין
לְשִׁמָּא דִּי: י"ח לְפַתְגָּמָא הַדִּין
יִשְׁבַּק י' לְעִבְדְּךָ בְּמִיעַל
רְבוּנֵי לְבֵית רִמּוֹן לְמִסְגַּד תַּמָּן
וְהוּא סְמִיךְ עַל יְדֵי וְאִסְגַּד

אֲשֶׁר־עַמְדַּתִּי לְפָנָיו אִם־אֶקַּח וַיִּפְצַר־בוּ לְקַחַת
וַיִּמָּאֵן: י' וַיֹּאמֶר נְעֻמָּן וְלֹא יִתֵּן־נָא לְעִבְדְּךָ מִשָּׂא
צְמַד־פְּרָדִים אֲדַמָּה כִּי לֹא־יַעֲשֶׂה עוֹד עִבְדְּךָ עֲלֶיהָ
וְזָבַח לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה: י"ח לְדַבַּר הַזֶּה
יִסְלַח יְהוָה לְעִבְדְּךָ בְּכוּא אֲדֹנָי בֵּית־רִמּוֹן
לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא | נִשְׁעֵן עַל־יְדֵי וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי
בֵּית רִמּוֹן בְּהִשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רִמּוֹן יִסְלַח־נָא ("נָא"
כתיב ולא קרי) יְהוָה לְעִבְדְּךָ בְּדַבַּר הַזֶּה:

בֵּית רִמּוֹן בְּמִסְגְּדֵי בֵּית רִמּוֹן יִשְׁבַּק י' לְעִבְדְּךָ בְּפַתְגָּמָא הַדִּין:

stand, I will receive nothing. And he urged him to take it, but he refused. (17) And Na'aman said, If not, yet I pray you, let there be given to your servant two mules' loads of earth; for your servant will henceforth offer neither burnt-offering nor sacrifice to other gods, but to the Lord. (18) In this matter may the Lord pardon your servant: when my master goes into the house of Rimon to worship there, and he leans on my hand, and I prostrate myself in the house of Rimon, when I prostrate myself in the house of Rimon, may the Lord pardon your servant in this thing.

RASHI

(16) **I will receive** — *for the money of idolatry is mixed in this.* (17) **If not ... let there be given** — *an expression of beseeching.* **Of earth** — *This is from Eretz Yisrael, which is holy.* **Two mules' loads** — *and I will transport it to my city and I will make an altar from it.* (18) **The house of**

רש"י
פְּנִימִים: (טז) אִם אֶקַּח. שְׂדֵמֵי עֲבוּדָה זָרָה מְעֻרְבִין בֵּה: (יז) וְלֹא יִתֵּן. לְשׁוֹן בְּקִשּׁוֹה: אֲדַמָּה. זֹד מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא קְדוּשָׁה: מִשָּׂא שְׁנֵי פְּרָדִים. וְאִשְׁאָנָה לְעִירִי וְאִעֲשֶׂה אֹתָהּ מִזְבֵּחַ: (יח) בֵּית רִמּוֹן. שֵׁם עֲבוּדָה זָרָה: בְּהִשְׁתַּחֲוִיתִי. עַל בְּרַכְי כְּשִׁישְׁחָה אֲדוֹנִי וְהוּא נִשְׁאָן עַל יְדֵי:

Rimon — *the name of an idol.* **When I prostrate myself** — *on my knees, when my master will bow down, while leaning on me.*

WRITINGS Proverbs 24

כתובים משלי פרק כד

יג אֶכֶל־בְּנֵי דְבִשׁ כִּי־טוֹב וְנֹפֶת מִתּוֹק עַל־חֶכְךָ: יג בְּרִי אֶכּוֹל דּוּבְשָׂא מְטוֹל
(13) My son, eat honey, for it is good, and the honeycomb is sweet to your pallet.

RASHI

(13) **My son, eat honey ...** — *So know*

רש"י
(יג) אֶכֶל בְּנֵי דְבִשׁ וְגו'. בֵּן דְּעַה חֶכְמָה, כִּשְׁם

דְּטַב וְכִבְרִיתָא דְּחִילָא עַל חֶקֶד: יד הִיכְנָא אֲתַחֲכֵם בְּנִפְשָׁךְ דְּאִין מִשְׁפַּחַת קְדָמִיתָא אֲתִיא אַחֲרִיתָא דְּטַבָּא מְנָה וְסַכּוּיָךְ לָא נִגְמַר: טו לָא תִכְמֵן רְשִׁיעָא לְדִירִיָּה דְּצַדִּיקָא וְלָא תִרְכִּין בֵּית מִשְׁרִיָּה: טז מְטוּל דְּשׁוּבָעָא זְמַנִּין נָפַל צַדִּיקָא וְקָאִי וְרִשְׁעִי מִתְקַלִּין כְּבִישָׁתָא: יז בְּמַפְלוּתִיָּה דְּבַעִיל דְּכֶכֶף לָא תַחְדִּי וְכַד יִתְקַל כְּבִישָׁתָא לָא יְדוּץ לְכַף: יח דְּלֵא יִבְאֵשׁ בְּאִפּוּי דְּאַלְהָא כַּד יַחֲזֶה וְיַהֲפֹךְ רֹגְזִיָּה מְנִיָּה:

יֵד כֵּן | דְּעָה חֶכְמָה לְנַפְשָׁךְ אִם־מִצָּאתָ וְיֵשׁ אַחֲרֵיתָ וְתִקְוֹתֶיךָ לֹא תִכָּרֵת: טו אַל־תֵּאָרֵב רְשָׁע לְנוֹה צַדִּיק אַל־תִּשְׁדֵּד רִבְצוֹ: טז כִּי שִׁבַּע | יִפּוֹל צַדִּיק וְקָם וְרִשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרַעָה: יז בְּנִפְלֵ אוֹיְבֶיךָ (קרי אוֹיְבֶיךָ) אַל־תִּשְׂמַח וּבְכַשְׁלוֹ אַל־יִגַּל לְכַף: יח פֶּן־יִרְאֶה יְדוּהָ רַע בְּעֵינָיו וְהִשִּׁיב מַעְלָיו אִפּוּ:

(14) Likewise know wisdom for your soul; if you have found it, then there shall be a future, and your hope shall not be cut off. (15) Do not lie in wait, O wicked man, against the dwelling of the righteous, spoil not his resting place. (16) For a righteous man falls seven and rises up again, but the wicked stumble under adversity. (17) Rejoice not when your enemy falls, and let not your heart be glad when he stumbles. (18) Lest the Lord see it, and it displease Him, and He turns away His wrath from him.

RASHI

רש"י

wisdom; just as you seek to eat honey, so too, should you pursue to know wisdom — if you have found it, then there shall be a future. (15) לנוה צדיק — means against the dwelling of the righteous. Spoil not — Do not destroy. (16) For ... seven — times.

שְׂאֵתָה רֹדֶף לְאֹכַל דְּבִשׁ בֵּן תִּהְיֵה רֹדֶף לְדַעַת חֶכְמָה אִם מִצָּאתָ אוֹתָהּ אִו יֵשׁ אַחֲרֵיתָ: (טו) לְנוֹה צַדִּיק. לְבֵיתוֹ שֶׁל צַדִּיק: אַל תִּשְׁדֵּד. אַל תַּהֲרִס: (טז) כִּי שִׁבַּע. פְּעָמִים:

Mishnah Bava Batra, chapter 7

משנה בבא בתרא פרק ז

(1) If one person says to another, "I sell you a bet kor [an area of 75,000 square cubits in which a kor or chomer (= 30 se'ah) of seed may be sown] of arable land," [and] it contained pits ten handbreadths deep, or rocks ten handbreadths high, these are not to be measured [i.e., included] with it [he must give him a bet kor of level land]. [If they are] less than this [i.e., lower than, or not as deep as ten handbreadths], they are to be measured with it. If, however, he said to him, "[...] about a bet

א האומר לחברו בית כור עפר אני מוכר לך, הווי שם נקעים עמקים עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים, אינן נמדדין עמה. פחות מכאן, נמדדין עמה. ואם אמר לו כבית כור עפר, אפלו

רבנו עובדיה מברטנורא

א האומר לחבירו בית כור עפר. מדת בית כור הוא חמשה ושבעים אלף אמה שחצר המשכן היה בית סאתים. והיה מאה על חמשים והכור שלשים און: עפר. הראוי לזריעה משמע. אבל אם אמר בית כור סתם. או בית כור קרקע

kor of arable land,” even if [the land] contained pits deeper than ten handbreadths, or rocks higher than ten handbreadths, they are to be measured with it. (2) [If one person says to another,] “I sell you a *bet kor* of arable land, measured by the rope [i.e., exact measurements], [and] he gave [him] less, [even if only by] a fraction, [an equal sum] is to be deducted [from the price]. If he gave more, [even if only by] a fraction, it is to be returned [to him]. If, however, he said [when the sale was being arranged], “[...] more or less” [instead of “measured by the rope,” thus implying,

the measurements of the *bet kor* are not exact], the sale is valid even if he gave [at the rate of] a quarter of a *kav* per *se'ah* [or seven and a half *kav* per *kor*, i.e., 1/24th portion] less or more [than the exact measurement]. [A *kor* = thirty *se'ah*; a *se'ah* = 6 *kav*.] [If the difference is] greater than this, calculation is to be made [and the party that gained, pays for, or returns, the difference]. What is [the buyer] to return to him? The money [the value of the surplus]. If, however, [the seller] prefers, he [the buyer] returns to him the land; why [then] did they [the Rabbis] decree that [the buyer] is to return to him money? To safeguard the interests of the seller [so that he should not be left with a fraction of land of which no use could be made]. If, therefore, there was a surplus in the field of an area of nine *kav* [such an area is regarded as a useful field on its own]; and in a garden, an area of half a *kav* [which is regarded as an independent garden], and according to Rabbi Akiva, a quarter of a *kav* [which he regards as an independent garden] — then the land [itself] is to be returned instead of money [thus the seller has all his options open, for if he wants money he could readily sell it]. Not only the quarter [of a *kav* per *se'ah*] is to be returned, but all the surplus. (3) [If the seller says], “I sell you ... [see Mishnah 2, above] measured by the rope,

היו שם נקעים עמקים יותר מעשרה טפחים או סלעים גבוהין יותר מעשרה טפחים, הרי אלו נמדדין עמה: ב בית כור עפר אני מוכר לך מדה בחבל, פחת כל שהוא, ינכה. הותר כל שהוא, יחזיר. אם אמר הן חסר הן יתר, אפילו פחת רבע לסאה או הותר רבע לסאה, הגיעו. יותר מכאן, יעשה חשבון. מה הוא מחזיר לו, מעות. ואם רצה, מחזיר לו קרקע. ולמה אמרו מחזיר לו מעות, ליפות כחו של מוכר, שאם שיר בשדה בית תשעה קבין ובגנה בית חצי קב, וכדברי רבי עקיבא בית רבע, מחזיר לו את הקרקע. ולא את הרבע בלבד הוא מחזיר, אלא את כל המותר: ג מדה בחבל אני

רבנו עובדיה מברטנורא

אפילו היה כולו סלעים הגיעו דשמה לבנות בית או למשטח ביה פירות בעי ליה: נקעים. בקעים עמוקים או סלעים גבוהים י'. וכגון שרחבים ד' על ד' דהוי מקום חשוב: אין נמדדין עמה. וצריך שיתן לו בית כור שלם מקרקע חלק שאין אדם רוצה ליתן מעותיו במקום אחד ויראה לו כשנים ושלושה מקומות: כבית כור. משמע כמו שהוא בין סלעים בין עפר: ב מדה בחבל. כלומר בצמצום אני מוכר לך שדה זו שיש בו בית כור עפר כמו שמודדים במדת החבל לא פחות ולא יותר: פחת כל שהוא. שלא היה באותו שדה בית כור שלם. המקח קיים וינכה המוכר כפי הפחת: הותר. קרקע כל שהו על בית כור יחזיר למוכר הקרקע שהותר או דמי הקרקע כדמפי' ואזיל: אם אמר לו. מוכר ללוקח בית כור עפר אני מוכר לך הן חסר הן יתר בכך וכך דמים ולא אמר לו מדה בחבל: אפילו פחת או הותר רובע קב. לכל סאה דהיינו שלשים רביעיות לבית כור הגיעו. ומדחני תנא אפילו פחת רובע לסאה ולא תני אפילו פחת שבעה קבין ומחצה לכור שמעינן מינה דאפילו במכירה מועטת. כגון בית סאה אני מוכר לך הן חסר הן יתר אם פחת

more or less,” the [latter condition of] “more or less” cancels [that of] “measured by the rope.” [If he says], “[...] more or less, measured by the rope,” the [latter condition] “measured by the rope” cancels [that of] “more or less” [the second condition is always

regarded as the valid one. It cancels, therefore, the first]; the opinion of Ben Nannus [however, the Sages argue. They hold that the buyer is entitled to the lesser amount of the two]. [If one says, pointing to a particular field, “I sell you this *bet kor*] within its marks and boundaries,” the sale is valid [if the difference between the sizes is] less than a sixth [even though the mention of “*bet kor*” is comparable to the mention of “more or less,” in which case the sale is valid only when the difference is less than one twenty-fourth, or a quarter *kav* per *se'ah*; the pointing out of the field and the addition of the stipulation “within its marks and boundaries” modify the implication of *bet kor*, and a greater difference is, consequently, allowed before any deduction can be claimed. While the expression, “within its marks and boundaries” implies the offer of a specified field whatever its area is, the expression “*bet kor*,” used with it, implies an area not too much different in size from that of a *bet kor*. Hence, the law of our Mishnah, which limits the allowed difference to a sixth]; [if it amounts] to a sixth, deduction must be made. [If less land was given, the difference in price is to be deducted. If more land was given, the surplus of land is paid for.] (4) If one says to another, “I sell you half [not specifying which half] a field,” a compromise is made between them and he [the seller] takes the half of his field [i.e., whichever he chooses; the Gemara

מוכר לך הן חסר הן יתר, בטל הן חסר הן יתר מדה בתבל. הן חסר הן יתר מדה בתבל, בטל מדה בתבל הן חסר הן יתר, דברי בן ננס. בסימניו ובמצריו, פחות משותות, הגיעו. עד שתות, ינכה: ד האומר לתברו חצי שדה אני מוכר לך, משמנין ביניהן

רבנו עובדיה מברטנורא

רובע או הוסיף רובע הגיעו. ואי אמר בית כור סתם סתמא נמי כהן חסר הן יתר דמי: **יותר מכאן**. יותר מרובע לכל סאה אם הותיר יעשה חשבון יחשוב כמה הותיר על בית כור וכמה שוים לפי חשבון שמכר את בית כור: **ולמה אמרו מחזיר לו מעות**. שמן הדין אין להחזיר לו אלא קרקע שהרי לא קנה הלוקח אלא בית כור בלבד. ולא תקנו חכמים שיתן לו מעות כנגד זה היתר אלא לייפותו כחו של מוכר שלא יפסיד אותו קרקע מועט דלא חזי ליה למידי: **שאם שייר**. בבית כור שדה בת תשעה קבין דהשתא חזי ליה האי קרקע כדאמרי' (דף יא) דבית ט' קבין חשוב להיות נקרא שדה או אין מחזיר לו מעות אלא המוכר נוטל את הקרקע שלו ושמעינן ממתני' דשבעה קבין ומחצה לכור שהוא רובע הקב לכל סאה הוי מחילה. משבעה קבין ומחצה עד תשעה קבין ולא עד בכלל יעשה חשבון. תשעה קבין או יותר יחזיר קרקע: **ולא את הרובע**. ה"ק היכא דאמרן יעשה חשבון. או יחזיר קרקע לא את המותר בלבד הוא מחזיר אלא גם כל השלשים רביעיות של בית כור היתרים הוא מחזיר דכיון דאיכא קרקע חשוב בין הכל לא מחיל מידי: **ג מדה בחבל וכו'**. האומר לחבירו שתי לשונות הללו הסותרים זה את זה. מדה בחבל. דמשמע בצמצום הן חסר הן יתר. דמשמע דלא קפיד על מעט פחות או יותר. בטל לשון אחרון שהוא הן חסר הן יתר. את לשון ראשון שהוא מדה בחבל. ואפילו פחת רובע לסאה או הותיר רובע לסאה הגיעו: **דברי בן ננס**. דס"ל תפוס לשון אחרון ופליגי רבנן עליה ואמרי הלך אחר פחות שבלשונות. בין ראשון בין אחרון. דמספקא להו אי תפוס לשון ראשון. או לשון אחרון. ונטול הלוקח בפחות שבשעורין והלכה כחכמים: **בסימניו ובמצריו**. אמר לו בית כור עפר אני מוכר לך. בתוך הסימנים והמצרים האלה: הכי גרסינן. **פחות משותות הגיעו עד שתות ינכה**. והכי פירושה אם פחת מן הבית כור שתות. וכל שכן פחות משותות הגיעו אבל יותר על שתות. ולמטה עד שתות ולא שתות בכלל ינכה: **ד משמנין ביניהם**. רואין המקום

explains that this refers to an area of land equal in value to half of the total field, and not necessarily to the actual area of half the field]. [If one says,] “I sell you half of it [the field] on the southern side,” a compromise is made between them and he takes [the value (as above) of] its southern half. He [the seller] must undertake [to supply, out of his portion of the field] space for the wall, [and] for the bigger and smaller trench [which is dug round the wall. The trenches are made to prevent animals from jumping over the wall]. And what is [the width of] the bigger trench? Six handbreadths [along the entire length of the field] and [the width of] the smaller one, three [along the entire length of the field].

רבנו עובדיה מברטנורא

השמן שבשדה זו ונוטל אותו המוכר. דיד לוקח על התחנותה וכנגדו נותן ללוקח מן המקום הגרוע כמו ששדה המקום השמן שנטל המוכר. וכי קאמר ליה חצי שדה אני מוכר לך. כדי דמי חצי שדה קאמר ליה. ואם היתה בתמאה אמה במאה דינרין. ויש בה שלשים אמה מקום שמן ששדה חמשים דינרין. נוטלו המוכר. ונותן ללוקח שבעים אמה מן הגרוע בחמשים דינרין. ונפקא מינה דרוצה אדם בקב עידית משני קבין זיבורית. ואף על פי שדמי שניהן שוין: **חצייה שבררום אני מוכר לך.** אין שמין כל השדה כהיא דרישא אלא שמין כמה שוה חצי השדה שבררום בין טוב בין רע. וכנגד מה ששדה חצייה שבררום נותן לו מוכר ללוקח בכל רוח שירצה מן הגרוע שיש לו דיד לוקח על התחנותה. ושמא הכי קאמר ליה מה ששדה חצייה שבררום אני מוכר לך בקרקע שלי בכל מקום שארצה: **ומקבל עליו.** הלוקח לתת מקום בחצי שדה זו שקנה לעשות גדר וחריץ וכן חריץ. תרוייהו אחורי הגדר מבחוץ כדי שלא תהא חיה קופצת ונכנסת בשדה. דאי עביד חריץ ולא עביד בן חריץ. אידי דחריץ רווח נכנסת בתוכו וקופצת למעלה על שפת השני ואי עביד בן חריץ ולא עביד חריץ אידי דקטין קיימא אשפתא וקפצה. וכמה בין חריץ לבין בן חריץ טפה:

Gemara Bava Batra 107b

Rabbi Chiya bar Abba said in the name of Rabbi Yochanan: The buyer takes the poorer [side] of it [of the field; the seller, being the previous possessor, is entitled to choose the fertile and better side.] Rabbi Chiya bar Abba said to Rabbi Yochanan, Surely we have learned that a compromise was to be made between them [which implies that the buyer is not to be at a disadvantage and is to have a share which is as good as that of the seller. How, then, could Rabbi Yochanan state that the buyer must take the less fertile part? He replied to him, While you were [engaged in] eating dates in Bavel [i.e., engaged in worldly pleasures and neglected the study of the Torah], I expounded [this] with the aid of the concluding clause. For in the concluding clause it is taught: “[If one says], I sell you half of it on the southern side,” an assessment is made between them and he takes its southern half. But why, [according to your reasoning,] should a compromise be made between them? Surely he [explicitly] said to him, “Half of it on the southern side!” [How, then, does an assessment come in? Since the seller specified the southern side, that side should go to the buyer!] But [you must

ונוטל חצי שדהו. חצייה בדרום אני מוכר לך, משמנין ביניהן ונוטל חצייה בדרום והוא מקבל עליו מקום הגדר, חריץ וכן חריץ. וכמה הוא חריץ, ששה טפחים. וכן חריץ, שלשה:

גמרא בבא בתרא דף קו:

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן לוקח נוטל כחוש שבו. אמר ליה רבי חייא בר אבא לרבי יוחנן והא אנו משמנין ביניהן תנן. אמר ליה אדאכלת כפנייתא בבבל תרגימנא מסיפא דקתני סיפא חצייה בדרום אני מוכר לך משמנין ביניהן ונוטל חצייה בדרום ואמאי משמנין ביניהן והא חצייה בדרום אמר

say that the expression there refers] to the price, [by saying “the southern side,” not the actual spot was meant, but rather, the value of that spot in any part of the field], here also [it must be assumed that the expression used refers] to the price [the assessment is, therefore, that the buyer gets land equal to the full value of half the field, while the seller has

the choice of giving of the land on any side, even on the inferior, provided the value of it is not less than half the price of the entire field]. [On the Mishnah,] “He [the seller] must undertake [to supply] the space for the wall ... :” it was taught: The bigger trench is without and the smaller one is within [between the wall and the outer trench] and both [are made] behind the wall [on its outer side] in order that an animal may not jump [over the wall]. [Objection:] Then, let the big trench be made [the big trench alone should suffice to prevent the animal from jumping over the wall] and not [also] the small one? [Answer:] Since it is wide, [the animal] might stand in it and jump. [Objection:] Then, let the smaller trench be made and not the bigger one? [Answer:] Since it is small, [the animal] might stand on the [outer] edge and jump [over it]. How much [space must there be] between the bigger and the smaller trench? One handbreadth.

זוהר תוריע דף מ"ט ע"ב

אמר רבי יצחק הכי תנינן. נגע צרעת. נגע הוא דינא תקיפא שרייא בעלמא צרעת סגירו קמא דאתא אמר סגירו דנהורא עלאה. סגירו דטיבו עלאה דלא נחית לעלמא. כי תהיה באדם. באדם סתם. והובא אל הכהן. דא כהן דלתתא דהוא אתתקן למפתח שהוא סגירו ולא דלקא בוצינן דישתכחו על דיו ברפאן לעילא ולתתא. ויתעבר ויסתלק שהוא נגע וישרי נהירו דרחמי על פלא. ובגין כך והובא אל הכהן. אמר רבי אבא חמינא לאינהו בני עלמא דלא משגחן ולא ידעין ביקרא דמאריהון כתיב בהו בישראל (ויקרא ב) אשר הבדלתי אתכם מן העמים להיות לי. וכתיב (שם) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני יי. אי אינון מתרחקן אן הוא קדושה דילהון הא רעותא דילהון אתרחקת מגיה. וקרא אכרין ואמר (תהלים לב) אל תהיו כסוס כפרד אין הבין. במה אתפרשן בני נשא מסוס ופרד בקדושה דנרמיהו לאשתכחא שלימין ורשימין מכלא. ועל דא זונא דבני נשא הוא בזמנין ידיעין לכוונא רעותא לאתדבקא ביה בקדשא בריד הוא והא אתערו בפלגות ליליא קדשא בריד הוא עאל בגנתא דעדן לאשתעשא עם צדיקיא וכנסת ישראל משבתת ליה לקדשא בריד הוא והיא שעתא דרעותא לאתדבקא בהו. וחקרייא דמשתדלי באורייתא משתתפי בה בכנסת ישראל לשבתא למלכא קדישא ואתעסקן באורייתא שאר בני נשא כרין עידן רעותא לאתקדשא בקדושה דקדשא בריד הוא ולכוונא רעותא לאתדבקא ביה ואינון חכרייא דמשתדלי באורייתא זונא דילהון בשעתא דזונא אתרא אשתכח והיא משבת לשבת לכוונא רעותא לאתדבקא ביה בקדשא בריד הוא ובכנסת ישראל דהוא עידן רעותא דמתברכן כלא עלאי ותתאי. אי בני נשא אתרחקו מגיה ועבדן כבעירי. אן הוא קדושה דילהון לאשתכחא קדישין. אן אינון נפשתין קדישין דמשכאן מעילא. ושלמה מלכא צווח ואמר (משלי יט) גם בלא דעת נפש לא טוב. גם בלא דעת מאן הוא דעת דא קדשא בריד הוא. נפש לא טוב. דא הוא נפש דאינון משכין בעובדיהו. לא טוב דהא מסתרא אתרא אתמשכאן עליהו נפשתיא דלאו

אִיהוּ טוֹב בְּגִין דְּלֹא מְכוּוְנֵי לְבִיּוּהוּ לְקַדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. מֵאֵן דְּאֶתְלָהִיט בִּינְרָהּ הָרַע בְּלֹא רְעוּתָא וְכוּוְנָה דְּלִבָּא לְקַדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. מִסְפָּרָא דִּינְרָהּ הָרַע אֶתְמַשְׁדַּע עַלְיָהּוּ נִפְשָׁא דְּלֹא אִיהִי טוֹב הָדָא הוּא דְּכִתְיִב גַּם בְּלֹא דַעַת נִפְשָׁא לֹא טוֹב וְאִין בְּרַגְלִים חוּמָא. מֵאֵן דְּאִיהוּ אִין וְדַחֵי שְׁעָתָא בְּלֹא רְעוּתָא קְדִישָׁא חוּמָא. חוּמָא וְדָאֵי בְּכֹלָא. וְעַל דָּא שְׂרָיִין מְכַתְּשִׁין בִּישׁוּן בְּבִגְי נִשְׂא וְאֶסְהִירוּ בְּאֶנְפִּיּוּהוּ בְּחַצִּיפּוּתָא דִּילְהוֹן לְאַחֲוָהָ דְּהָא קְדִישָׁא בְּרִידָהּ הוּא מְאִים בְּהוּ וְלֹא רְעִתִיהָ בְּהוּן עַד דְּאִינוּן וְכֹפְאֵן וּמְכַשְׂרָא עוּבְדִּיּוּהוּ כְּמִלְקַדְמִין וּמִתְבְּרָכֵן (ס"א וּמִתְדַבְּרָאן):

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Rabeinu Yonah, Sha'arei Teshuvah, 3a

שערי תשובה לרבינו יונה דף ג ע"א

The essence of repentance is regret. One's heart must understand that his abandonment of God is evil and bitter. He must take to heart that there is punishment, vengeance, and recompense for sin, as it says, "Mine are vengeance and recompense." (Deuteronomy 32:35) And it states, "Fear the sword, for the anger of sin is the sword." (Job 19:29) He should regret his evil actions and should ask himself: What did I do? How could the fear of God not have been before my eyes? How could I not have been afraid of the admonitions regarding sin and the judgment of the evil; that for the wicked, much pain is prepared? I did not take pity on my body and my eyes did not care, so as not to destroy the body, all because of a momentary pleasure. I am as a man who steals and extorts, eating and satiating himself, knowing full well that after he finishes eating and drinking, the judge will shatter his teeth with gravel. As it says, "The bread of falsehood is delicious to a man, but afterward, his mouth will be filled with gravel." (Proverbs

עִיקַר הַתְּשׁוּבָה הוּא הַחֲרָטָה יְכִין לְכַבּוֹ בִּי רַע וְיִמְרַע עֲזוּבוֹ אֶת ה' וְיִשִּׁים אֶל לְבוֹ בִּי יֵשׁ עוֹנֵשׁ וְנִקֵּם וְשָׁלַם עַל הָעוֹן כְּעֵנִין שְׁנֵאמַר (דברים לב) לִי נִקֵּם וְשָׁלַם וְנִאמַר (איוב יט) גִּירוּ לָכֶם מִפְּנֵי חָרֵב כִּי חֲמָה עֹנֹת חָרֵב וַיִּתְחַרֵּט עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים וַיֹּאמֶר בְּלִבִּי מָה עֲשִׂיתִי אֵיךְ לֹא הָיָה פֶּחַד אֱלֹהִים לְנַגֵּד עֵינַי וְלֹא יְגוּרְתִי מִתּוֹכָחֹת עַל עוֹן וּמִן הַמְשַׁפְּטִים הָרָעִים בִּי רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע לֹא חֲמַלְתִּי עַל גּוֹפִי וְלֹא חָסָה עֵינִי עָלָיו מִשְׁחַתּוֹ מִפְּנֵי הַנְּאִת רָגַע אֶחָד וְנִמְשַׁלְתִּי לְאִישׁ שִׁיגְזוֹל וַיַּחְמוֹס וַיֹּאכַל וַיִּשְׁבַּע וַיִּוֹדַע כִּי אַחֲרֵי אֲכָלָה וְאַחֲרֵי שָׁתָה יִגְרַס הַשּׁוֹפֵט בְּחִצָּץ שֶׁנִּזּוּ כְּעֵנִין שְׁנֵאמַר (משלי ב) עָרֵב לְאִישׁ לֶחֶם שֶׁקֶר וְאַחֲרָיִם מִלֵּא פִּיהוּ חִצָּץ וְרַעַה מְזֹאֶת כִּי הִיִּיתִי עַל הַנֶּפֶשׁ הַיְקָרָה אֲכַזְרִי וְנִטְמָאָה בְּגִלּוּלֵי יִצְרֵי. וְכֵּן הוֹעִילָהּ בְּכָל קִנְיָנֶיהָ אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֶיהָ. וְאֵיךְ הַחֲלַפְתִּי בְּעוֹלָם חוֹלֵף עוֹלָם עוֹמֵד לְעַד לְעוֹלָם. אֵיךְ נִמְשַׁלְתִּי בְּבִהְמוֹת נְדָמָתִי וְהִלְכְתִּי אַחֲרֵי יִצְרֵי כְּסוּס כְּפָרָד אִין הִבִּין וְתַעִיתִי מִדֶּרֶךְ הַשְּׁבֵל. וְהִנֵּה הַבּוֹרָא

20:17) Worse still, I have been cruel to my precious soul, defiling it with the filth of my evil impulse. What benefits did all its acquisitions bring, if it is evil in the eyes of our Master? How could I have traded a world that endures forever for a world so transient? How could I become like an animal?! I have followed my impulse like a horse or a mule that has no sense; I have deviated from the path of intelligence. The Creator blew into my nostrils a living soul,

wise-hearted and intelligent, so that it would recognize Him and fear Him, and that it would rule over the body and all its capacities in the same way that He made [nature] rule over the other living creatures that cannot speak, since He regards the soul as precious and honored. Since I was created for this, and I have become the opposite of this, why do I exist? As it says, “A man who strays from the path of intelligence will rest in the company of the dead.” (Proverbs 21:16) Furthermore, I have not even behaved as animals do, for I have become even more lowly than they. For “An ox knows its owner and a donkey, its master's feeding trough.” (Isaiah 1:3) But I did not know and did not consider. I set my soul free from its Master. I tasted the pleasures of the world and did not consider my end. I stole, extorted and trampled the poor. I did not recall the day of my death, which will not leave my soul anything but a corpse and the earth in which I will be buried. This concept that we have discussed is that which Yirmiyah, peace be upon him, said,

“No man regrets his wickedness, saying, 'What did I do?' ” (Jeremiah 8:6)

Practical Law:

Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 4

(1) All sacrifices are brought only in the daytime, as it states, “on the day that He commanded the Children of Israel to offer their sacrifices” (Leviticus 7:38) — during the daytime and not at night. Therefore, animal sacrifices are slaughtered only in the daytime and their blood is splashed [on the altar] only on the day of their slaughter, as it says, “on the day that he offers his sacrifice” (ibid. verse 16) — the offering should be on the day of the sacrifice [i.e., slaughter]. As soon as the sun sets, the blood becomes invalid [for splashing on the altar]. (2) Any sacrifice which all of its *matirav*, [i.e., those procedures which validate the

נֶפֶחַ בְּאִפֵּי נְשָׁמַת חַיִּים חֲכָמַת לֵב וְטוֹבַת שָׁכַל לְהַכִּירוֹ וְלִירְאָה מִלִּפְנֵי וְלִמְשׁוֹל בְּגוֹף וְכָל תּוֹלְדוֹתָיו כְּאֲשֶׁר הִמְשִׁילָה עַל שָׂאֵר בְּעָלֵי חַיִּים שְׂאִינָם מִדְּבָרִים מֵאֲשֶׁר יִקְרָה בְּעֵינָיו נִכְבְּדָה וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר בְּעֵבוֹר זֹאת נִבְרָאתִי וַיְהִי בִּי הַפֶּךָ מִזֶּה לְמַה לִּי חַיִּים כְּעֵנָן שְׂנֵאָמֵר (משלי כא) אָדָם תּוֹעֵה מִדֶּרֶךְ הַשְּׂבִל הַשָּׂבִל בְּקָהֵל רְפָאִים יִנּוּחַ וְעוֹד בִּי כְּמִשְׁפֵּט הַבְּהֵמָה לֹא עֲשִׂיתִי אֲבָל שְׁפַלְתִּי מִמֶּנֶּה בִּי יָדַע שׁוֹר קוֹנֵהוּ וְחִמּוֹר אִבּוֹס בְּעָלָיו וְאֲנִי לֹא יָדַעְתִּי וְלֹא הִתְבּוֹנְנֵתִי וְשִׁלַּחְתִּי נִפְשִׁי לְחַפְשִׁי מֵאֲדוֹנָיָה טַעַמְתִּי צוֹפִי וְנִשְׂתִּיתִי סוֹפִי וְגִזַּלְתִּי וְחִמַּסְתִּי וְעַל דָּל בּוֹסַסְתִּי וְלֹא זָכַרְתִּי יוֹם הַמּוֹת אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאִיר לִפְנֵי נְשָׁמַתִּי בְּלִתִּי אִם גּוֹיֹתִי וְאֲדָמַתִּי וְהֵעֵנָן הַזֶּה אֲשֶׁר בִּיאֲרָנוּ הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָה עָלָיו הַשְּׁלוֹם (ירמיה ח) אֵין אִישׁ נָחַם עַל רָעָתוֹ לֵאמֹר מָה עֲשִׂיתִי:

הלכה

הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ד

א כָּל הַקְּרִבָּנוֹת אֵין מְקַרִּיבִין אוֹתָן אֶלָּא בַּיּוֹם שְׂנֵאָמֵר (ויקרא ז) בַּיּוֹם צִוְּתוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת קְרִבְנֵיהֶם בַּיּוֹם וְלֹא בַּלַּיְלָה לְפִיכָף אֵין שׁוֹחֲטִין זְבָחִים אֶלָּא בַּיּוֹם וְאֵין זוֹרְקִין דָּמִים אֶלָּא בַּיּוֹם הַשְּׁחִיטָה שְׂנֵאָמֵר (שם) בַּיּוֹם הַקְּרִיבוּ אֶת זְבָחוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה וְהִזְבִּיחָהּ תְּהִיָּה הַהַקְרָבָה. וְכִינֵן שְׂשֻׁקְעָה הַחֲמָה נִפְסַל הַדָּם: ב כָּל שְׂקִרְבוּ

sacrifice namely: its slaughter, receiving of its blood in a vessel, bringing the blood to the altar and splashing it on the altar] were performed in the daytime, may be burned on the altar all that night. How so? Animal sacrifices whose blood was splashed [the last of its *matirav*] during the daytime, their *imurin* [sacrificial fats and parts] may be burned at night, until dawn breaks. So too, the parts of burnt-offerings are burned at night, until dawn breaks. But in order to distance people from negligence [i.e., they might postpone its burning until the last possible moment and thereby, possibly go over its time limit], the

Sages said that the *imurin* and the parts of a burnt-offering may only be burned until midnight. (3) Even though it is permissible to burn the *imurin* and the parts [of burnt-offerings] at night, we do not deliberately delay burning them. Rather, we make an effort to burn all of it in the daytime, for a commandment is [most] beloved in its proper time. Since we see that the burning of *imurin* and parts, although acceptable at night, cast aside the [prohibitions of burning on the] Sabbath [in order to burn them] at their proper time, and we do not wait to burn them until the conclusion of the Sabbath. [Therefore, we may deduce that it is preferable to burn them during the daytime.]

TAZRIA FOR THURSDAY

TORAH

תזריע ליום חמישי

תורה

יכין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה אחרונה דשם ב'ן לקנות הארת רוח משבת הבאה

יד וּבְיוֹם הַרְאֹתָ בּוֹ בֶּשֶׂר חַי יִטְמָא: טו וְרֵאָה יד וּבְיוֹמָא דְאַתְחַזִּי בֵּיהּ בְּסָרָא

(14) But on the day that an area of normal flesh appears in it, he becomes

RASHI

רש"י

(14) **But on the day that an area of normal flesh appears in it** — *If an area of normal skin grows on such a person [whose affliction covered all his skin],*

Scripture has already specified that an area of normal skin [within an affliction (see Rashi verse 10)] is a sign of impurity [so why is this verse necessary]? However, a case where an affliction was located on one of twenty-four tips of the limbs [an affliction upon such a place] is not deemed impure on account of an area of normal skin that appears within them, because, since these [limb tips] slope down on either side, [once an area of normal skin appears within the

מתיריו ביום מעלין אותו על המזבח כל הלילה. כיצד זבחים שזרק דמם ביום מקטירין אימוריהן בלילה עד שיעלה עמוד השחר. וכן איברי העולות מקטירין אותן בלילה עד שיעלה עמוד השחר. וכדי להרחיק מן הפשיעה אמרו חכמים שאין מקטירין האימורין ואיברי העולה אלא עד חצות לילה: ג אף על פי שמתר להקטיר אימורין ואיברים בלילה אין מחזירין אותן לדעת אלא משתדלין להקטיר הכל ביום דחביבה מצוה בשעתה. שהרי הקטיר אימורין ואיברים אף על פי שבשרים בלילה דוחין את השבת בזמן ואין מאחרין אותן למוצאי שבת: